

Pensionsmyndigheten

Oro inför pensionen och livet som pensionär 2013

Presentation 2013-04-03

Johan Orbe
Caroline Theorell

Projektnummer: 1526397

Sammanfattning

Sammanfattning

- Andel som känner någon oro inför den egna pensionen eller livet som pensionär (något av fenomenen) uppgår till 24 %, vilket i princip är oförändrat jämfört med 2012 (23 %). 10 % känner oro för bägge företeelserna, vilket också är i paritet med den förra undersökningen.
- *Oron inför den egna pensionen* är precis som 2012 mer utbredd/större (22 %) än *oron inför livet som pensionär* (12 %).
- Oron inför den *egna pensionen* ökar generellt sett med ålder och kvinnor är generellt sett mer oroliga än män. Gapet har dock minskat tydligt jämfört med förra mätningen, dvs oron inför den egna pensionen har ökat bland männen (medan den är oförändrad bland kvinnorna).
- Inkomst påverkar tydligt graden av oro oavsett kön; ju högre inkomst desto lägre grad av oro.
- *Oron inför livet som pensionär* är mer homogent utbredd (kön och ålder). Den har dessutom minskat tydligt bland de äldsta kvinnorna (55-65) sedan förra mätningen.
- Det mesta av oron – hos sex av tio som är ”oroliga” - förekommer/dyker upp vid särskilda *tillfällen eller i vissa sammanhang*, men med stigande ålder ökar inslaget av att ”oron finns där hela tiden” eller ofta dyker upp regelbundet/oregelbundet, i synnerhet bland männen.
- *Media* spelar (tillsammans med det orangea kuvertet) fortfarande en relativt stor roll ifråga om att väcka oro/bli påmind om pensionen, men betydelsen har minskat tydligt sedan förra undersökningen.
- Varannan (49 %) uppger att de gjort/fått en prognos som visar hela den förväntade pensionen.

Bakgrund, syfte och genomförande

Bakgrund och syfte

- **Pensionsmyndigheten** har varit intresserade av att, för andra året i rad, kvantitativt kartlägga känslor inför den egna pensionen eller inför livet som pensionär.
- TNS SIFO fick därför i uppdrag att genomföra en **kvantitativ undersökning**.
- Frågeformuläret har utarbetats av Pensionsmyndigheten och TNS Sifo i samråd, och har i relativt hög utsträckning följt det som användes i fjolårets undersökning.

Huvudfrågor/huvudfrågeställningar:

- Hur stor andel av befolkningen 20-65 år känner oro inför *den egna pensionen* respektive inför *livet som pensionär*? I så fall....
  - ...finns denna oro bland alla eller förekommer den i högre grad i vissa grupper, och vilka är dessa i så fall?
  - ...vad ligger bakom oron?
  - ...uppträder oron vid vissa tillfällen, regelbundet eller finns den där mer eller mindre hela tiden?
  - ... i vilka sammanhang uppträder oron?
- Har man själv gjort något för att påverka hur mycket du får att leva på som pensionär? Vad i så fall?
- Har man gjort eller fått en prognos för sin framtida pension? Var i så fall?

Genomförande

- **Metod:** Datorstödda telefonintervjuer genomförda vid TNS SIFO:s telefoncentral i Ronneby.
- **Målgrupp:** Allmänheten, 20-65 år, som ännu inte börjat ta ut den lagstadgade statliga ålderspensionen.
- **Urval:** Katalogurval med telefonnummer.
- **Urvalsstorlek:** Totalt 2 000 nettointervjuer.
- **Vägning:** Resultaten har vägts i efterhand på kön, ålder och region för att resultaten skall spegla målpopulationen.
- **Genomförande:** Intervjuerna genomfördes 13 februari – 6 mars 2013.

Förklaringar och definitioner i rapporten

- Observera att fenomenet som undersökningen bl a syftar till att mäta oron inför är uppdelad i två delar; *den egna pensionen* och *livet som pensionär*. De har följts upp separat i intervjun via de inledande frågorna.
- Oroliga män/kvinnor = män och kvinnor i undersökningen som är ganska (4) eller mycket oroliga (5) inför något av fenomenen (sin egen pension eller livet som pensionär).
- Signifikanta skillnader som nämns i rapporten är genomgående baserade på 95 % konfidensnivå.

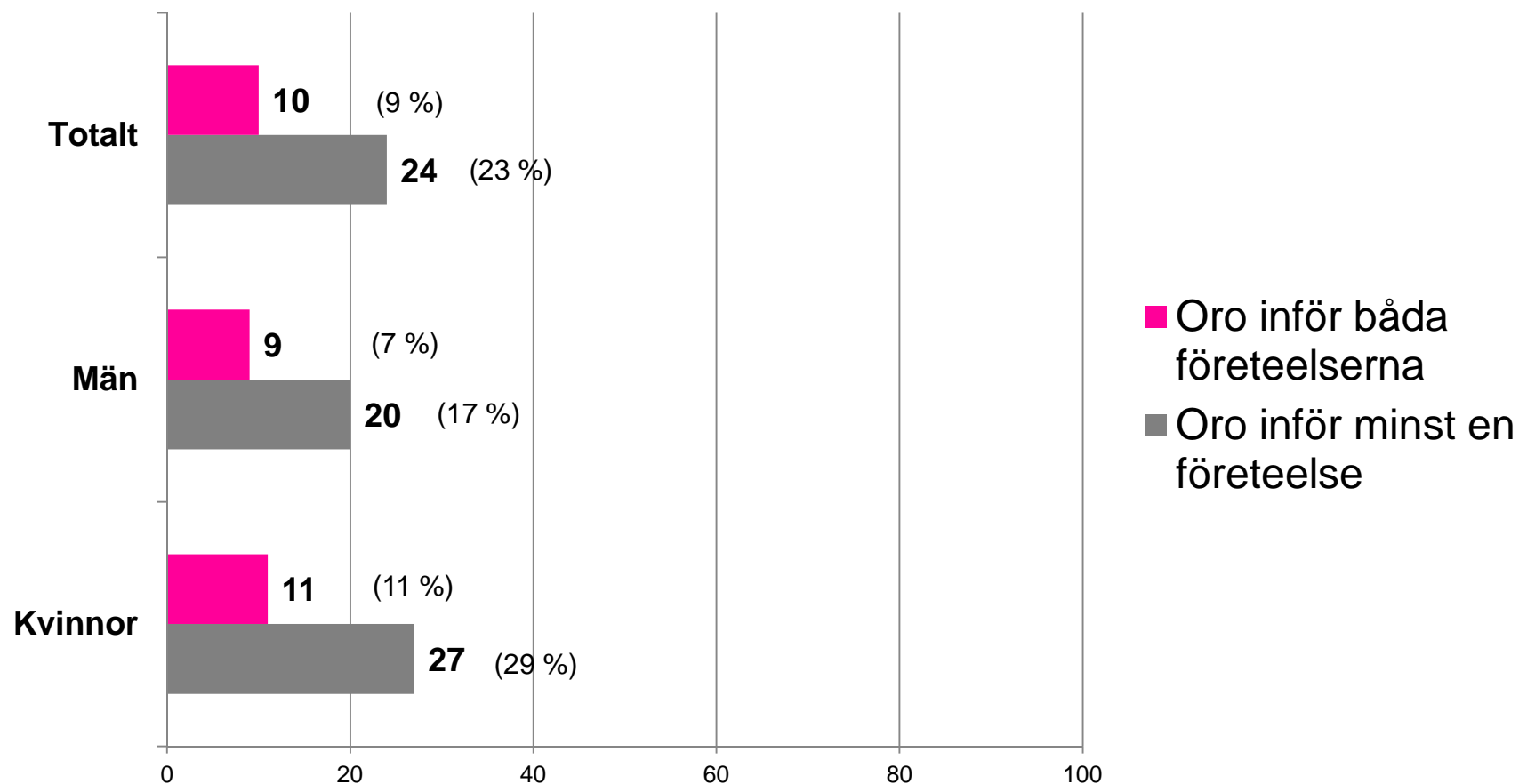
Resultat

Oro inför pensionen

1. Känner du idag, oavsett hur ofta eller sällan det händer, någon oro för din egen pension eller livet som pensionär? Jag vill att du svarar oavsett om din pensionering ligger många år framåt i tiden eller är något som ligger närmare?

Andel oroliga (4-5) inför egen pension/livet som pensionär, 2012 inom parentes

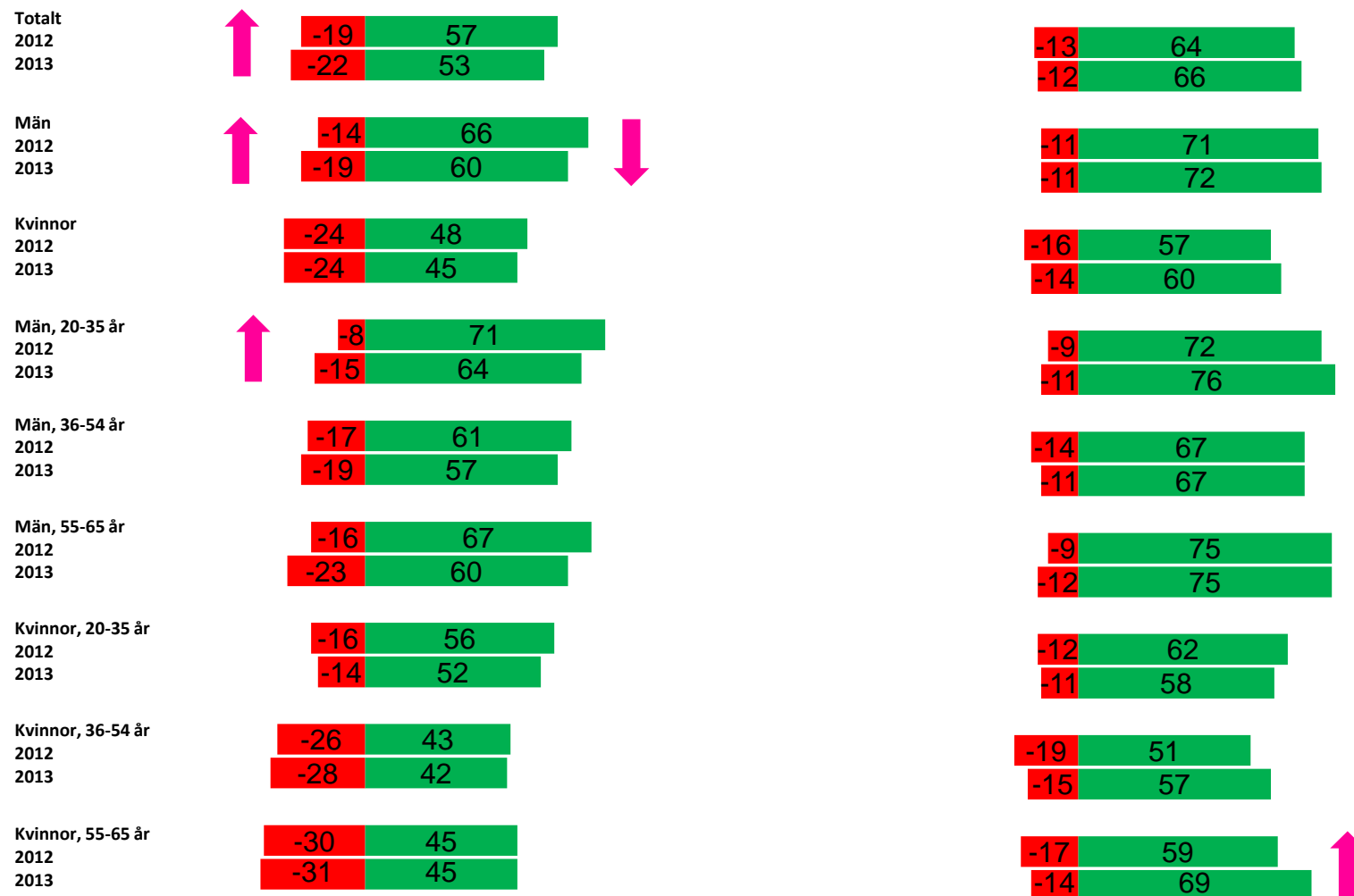

3. Känner du idag, oavsett hur ofta eller sällan det händer, någon oro för din egen pension eller livet som pensionär? Jag vill att du svarar oavsett om din pensionering ligger många år framåt i tiden eller är något som ligger närmare?

Bas: 2000

a) Din egen pension?

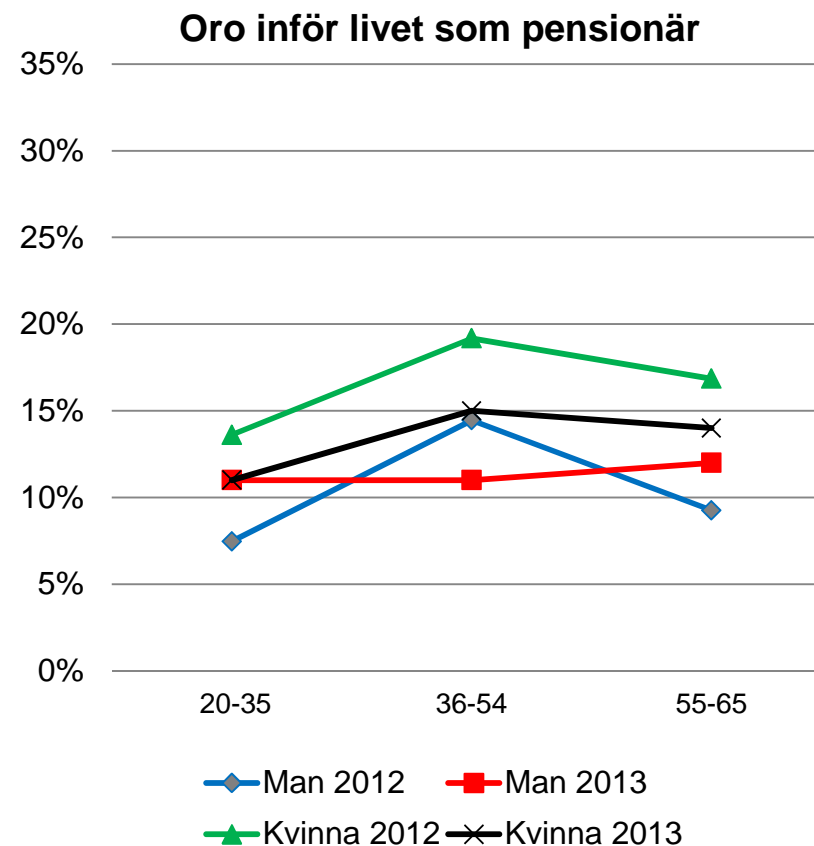
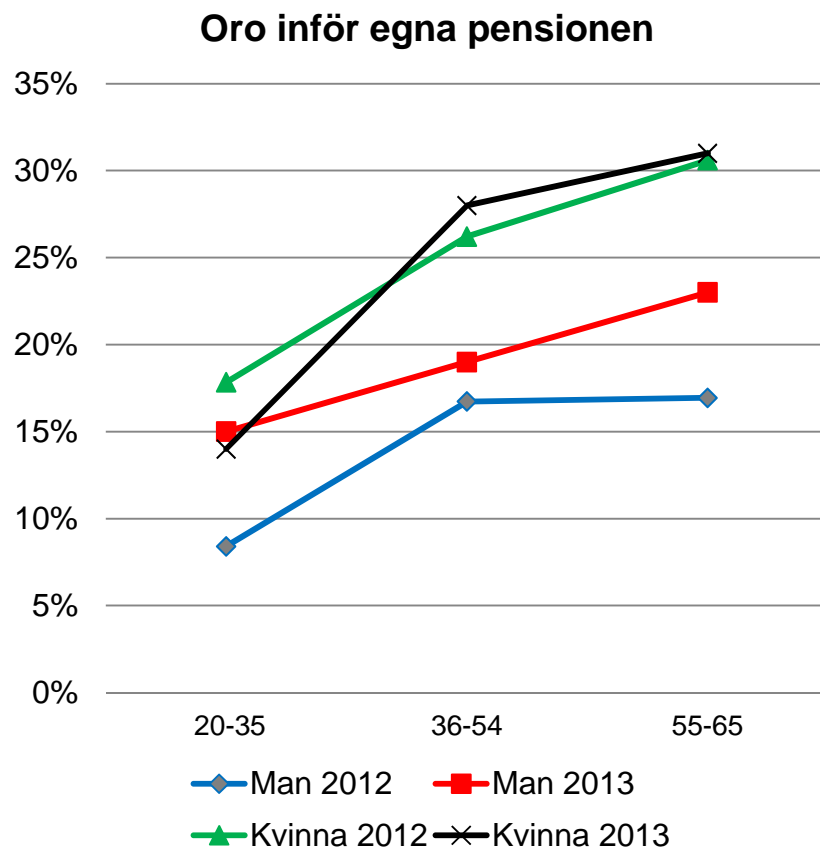
b) Livet som pensionär?

% ■ Mycket/ganska orolig ■ Mycket/ganska lugn

3. Känner du idag, oavsett hur ofta eller sällan det händer, någon oro för din egen pension eller livet som pensionär? Andel 4-5 (ganska/mycket orolig)

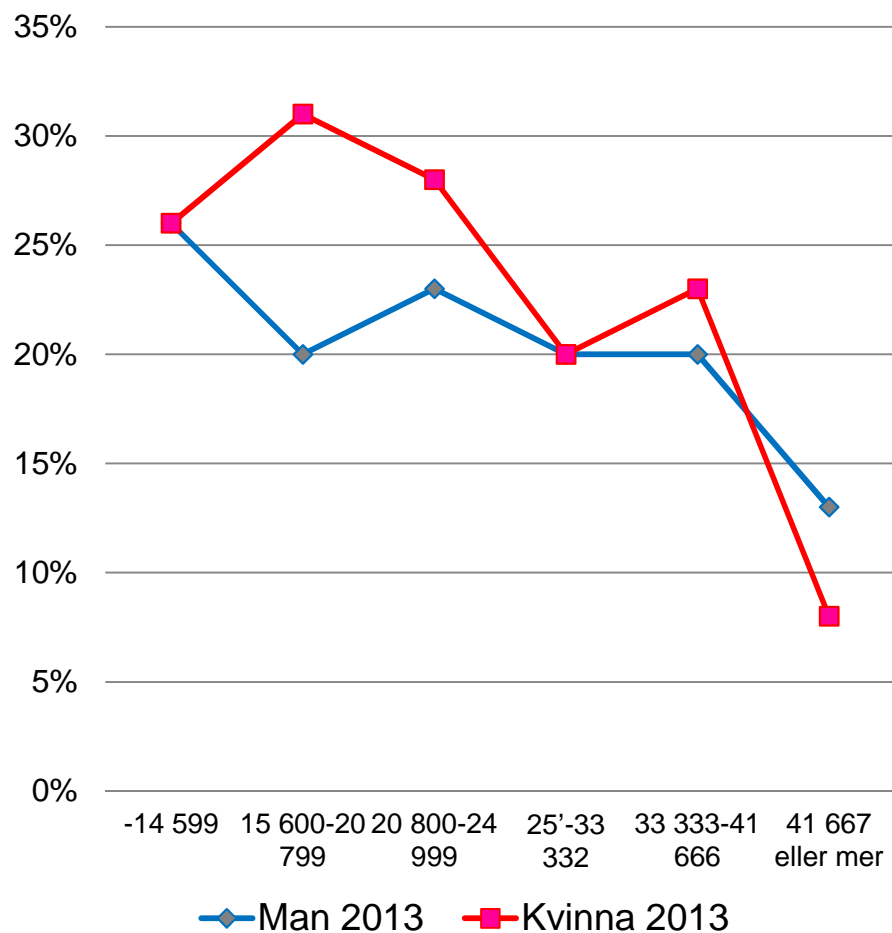
Bas: 2000

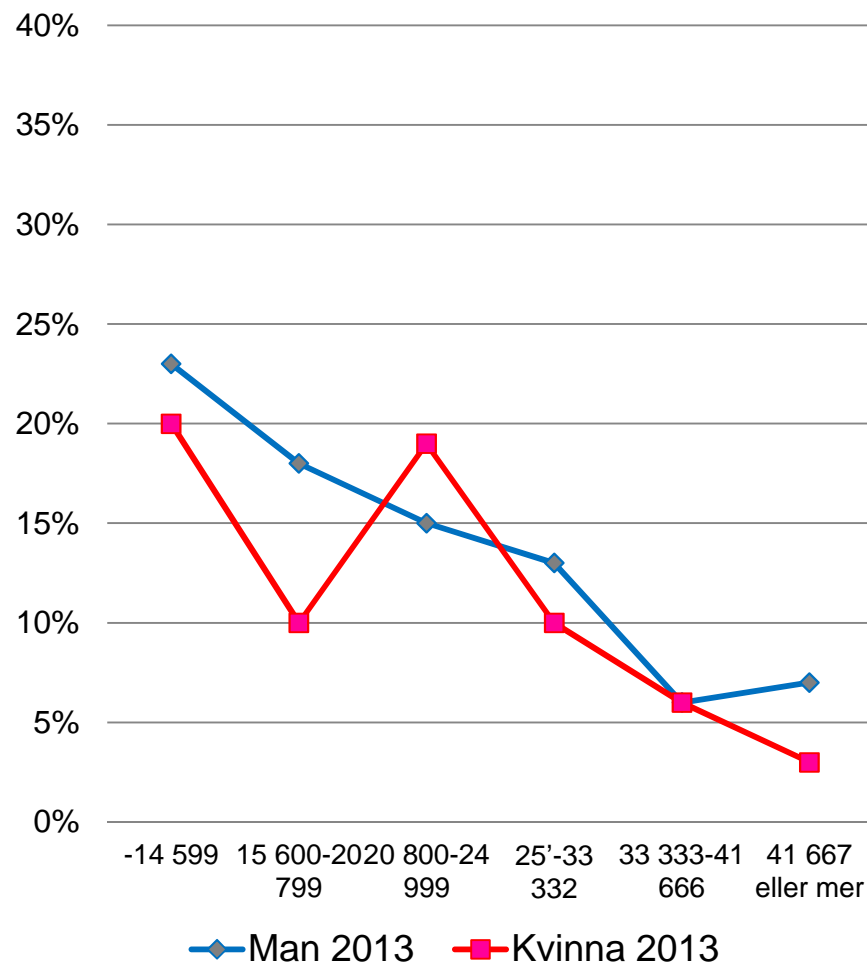
3. Känner du idag, oavsett hur ofta eller sällan det händer, någon oro för din egen pension eller livet som pensionär? Andel 4-5 (ganska/mycket orolig)

Bas: 2000

Oro inför den egna pensionen

Oro inför livet som pensionär

Andra grupper med särskilt låg respektive särskilt hög grad av oro* 2013

Baserat på andel som uppger att de är ganska (4) eller mycket oroliga (5).

Lugna - egna pensionen	Lugna – livet som pensionär	Oroliga – egna pensionen	Oroliga – livet som pensionär
Segment <i>Goda kunskaper</i> (11 %)	Segment <i>Goda kunskaper</i> (6 %)	Segment <i>Låga kunskaper</i> 36-54 år (31 %)	Segment <i>Låga kunskaper</i> (16 %)
		Segment <i>Låga kunskaper</i> 55-65 år (35 %)	
Lätt att förstå pensionssystemet (11 %)	Lätt att förstå pensionssystemet (7 %)	Svårt att förstå pensionssystemet 30 %	Svårt att förstå pensionssystemet (19 %)
Förtroende för pensionssystemet (6 %)	Förtroende för pensionssystemet (5%)	Inget/lågt förtroende för pensionssystemet (32 %)	Inget/lågt förtroende för pensionssystemet (19 %)
		Arbetslösa (38 %)	Arbetslösa (26 %)
		Långtidssjukskrivna (48 %)	Långtidssjukskrivna (36 %)
		Kvinnor som ej gjort prognos (27 %)	Kvinnor som ej gjort prognos (16 %)
		Saknar tjänstepension (32 %)	Saknar tjänstepension (19 %)
		Födda utanför Norden (30 %)	Födda utanför Norden (21 %)

... men man skulle också kunna säga att 54 % bär på någon oro (eller att 46 % är lugna).....

Relativa frekvenser (%), fråga 3a och 3b (exkl vet ej)

2013

Oro för din egen pension?

Oro för livet som pensionär?

	Lugn	Neutral	Orolig
Orolig	1	1	11
Neutral	5	11	5
Lugn	46	12	8

2012

Oro för din egen pension?

Oro för livet som pensionär?

	Lugn	Neutral	Orolig
Orolig	1	2	9
Neutral	5	11	5
Lugn	50	10	6

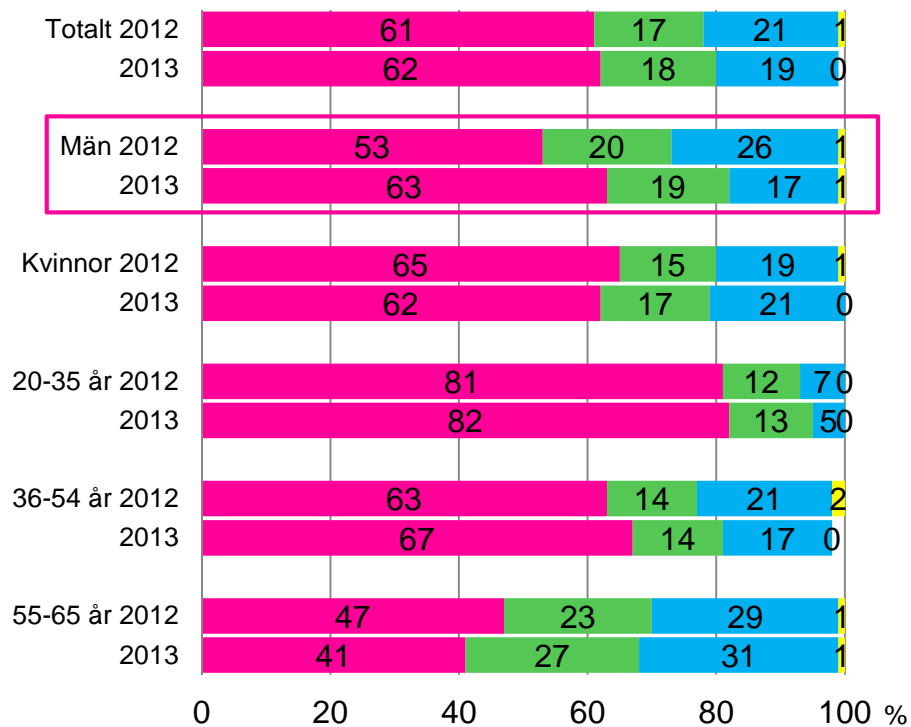
Hur och när upplever man oro inför sin pension/livet som pensionär?

(Följdfrågor till de som är oroliga inför sin egen pension eller livet som pensionär)

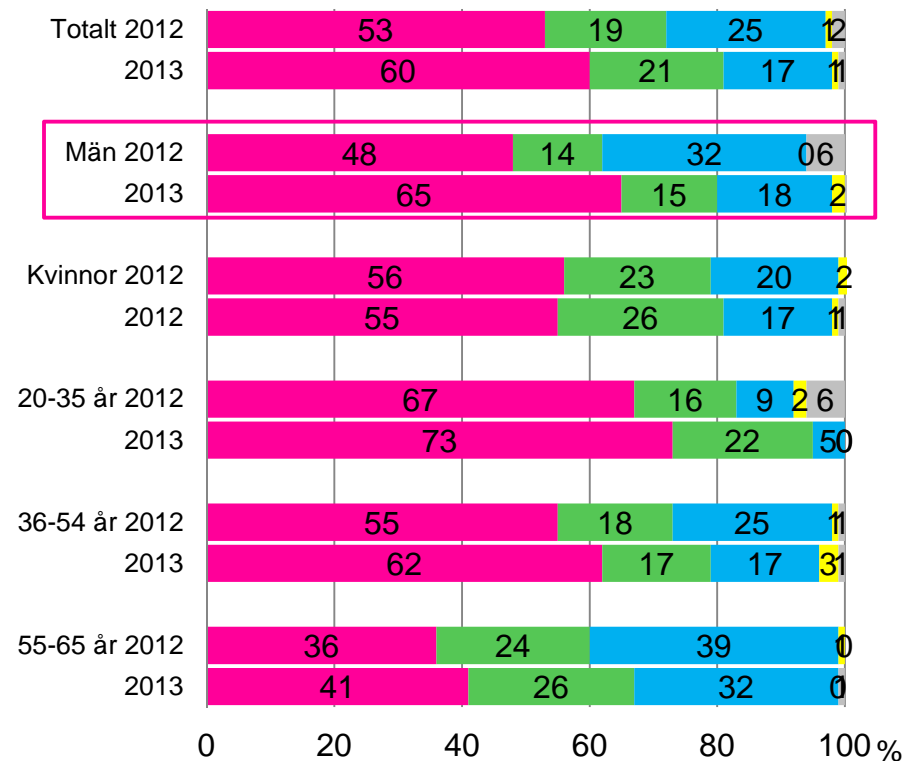
4. Oavsett om din oro för a/b är stor eller liten, vilket av följande beskriver bäst den oro du känner?

a) Oro inför den egna pensionen (431)

- Dyker bara upp vid särskilda tillfällen eller i vissa sammanhang
- Dyker ofta upp, regelbundet eller oregelbundet
- Finns där mer eller mindre hela tiden
- Inget av 1), 2), 3) beskriver din oro
- Vet ej

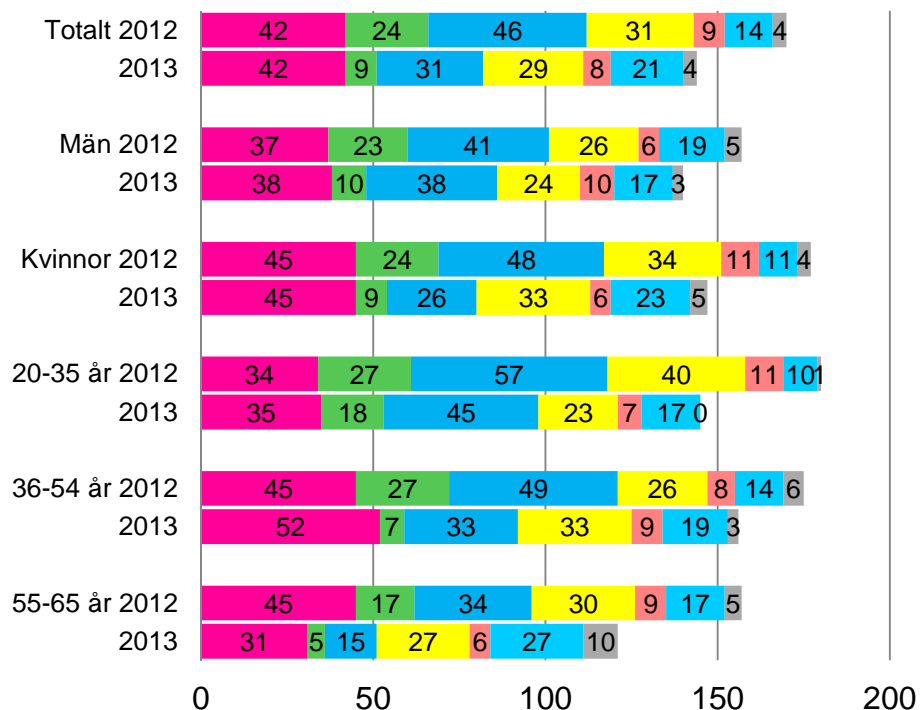
b) Oro inför livet som pensionär (246)

- Dyker bara upp vid särskilda tillfällen eller i vissa sammanhang
- Dyker ofta upp, regelbundet eller oregelbundet
- Finns där mer eller mindre hela tiden
- Inget av 1), 2), 3) beskriver din oro
- Vet ej

5. Vid vilka tillfällen eller i vilka sammanhang känner du oro för:

a) den egna pensionen (346)

- När jag får/fått det orangea kuvertet\blir påmind av det
- När jag hör något negativt om pensionssystemet i media
- När de pratar om pensioner i media\nnär jag läser om pensioner i media
- När jag pratar om pensionen med närstående\bekanta
- När jag får/fått reda på hur stor\liten min pension blir
- Annat
- Tveksam, vet ej

Annat:

"När man tänker på ekonomin"

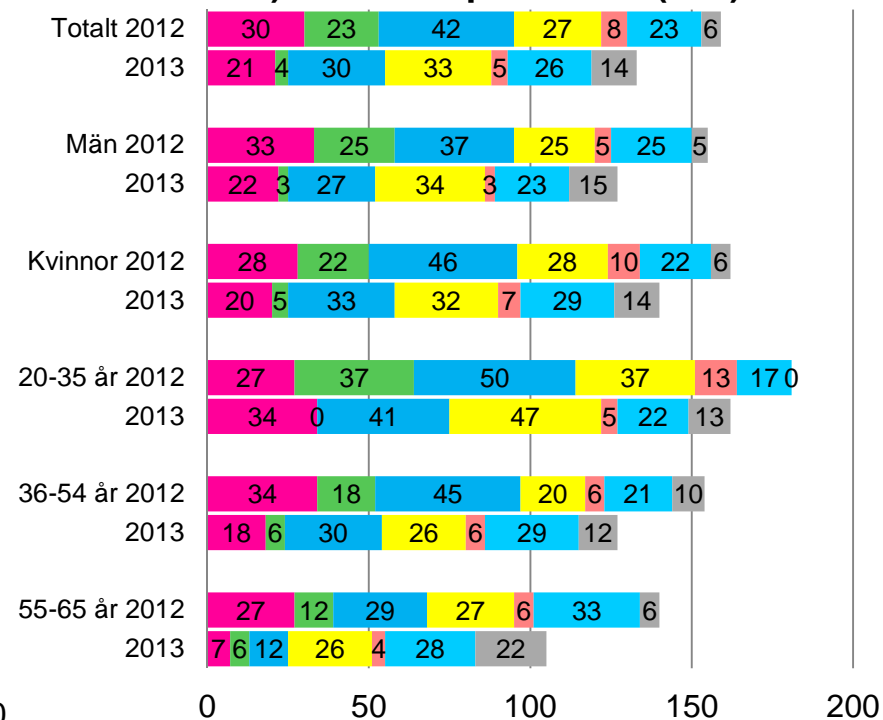
"När jag själv tänker på den (pensionen)"

När jag betalar räkningar"

"När man tänker på framtiden"

Sifo

b) livet som pensionär (199)

- När jag får/fått det orangea kuvertet\blir påmind av det
- När jag hör något negativt om pensionssystemet i media
- När de pratar om pensioner i media\nnär jag läser om pensioner i media
- När jag pratar om pensionen med närstående\bekanta
- När jag får/fått reda på hur stor\liten min pension blir
- Annat
- Tveksam, vet ej

Annat:

När man/jag blir sjuk"

"När man/jag tänker på det"

Vad ligger bakom oron inför sin egen pension/livet som pensionär?

(Följdfrågor till de som är oroliga inför sin egen pension eller livet som pensionär)

Oavsett om din oro för din egen pension är stor eller liten, vad oroar du dig för?

Mest återkommande svar

- Den egna ekonomin:
  - Att ekonomin inte ska gå ihop
  - Att inte klara sig på pensionen
  - Att pensionen blir låg/liten
  - Mindre pengar att leva för
- Att pengarna/pensionerna inte ska räcka/inte finnas tillräckligt med pengar kvar.
- Att behöva jobba längre än idag/höjd pensionsålder/om man orkar jobba.
- Ett färre antal svar handlar om andra saker/är mer utförliga/resonerande, exempel:

Jag oroar mig för pensionssystemet. Det finns inga garantier för att systemet som det ser ut idag kommer att se likadant ut senare. Man måste själv vara aktiv och ha kontroll och göra aktiva val för att få så stor avkastning som möjligt och det kräver ett enormt engagemang. Mycket hänger på en själv. Det känns otryggt. Systemet kan komma att ändras senare och det känns instabilt. Om det blev ett byte av styre i riksdagen så skulle pensionssystemet kunna förändras och då känns det tråkigt att ha lagt ned så mycket engagemang och att utbetalningen kan förändras.

(Kvinna)

Oavsett om din oro för livet som pensionär är stor eller liten, vad oroar du dig för?

Mest återkommande svar

- *Den egna ekonomin* är även här ett mycket återkommande tema i svaren.
- Att pengarna/pensionerna inte ska räcka/inte finnas tillräckligt med pengar kvar.
- Att behöva jobba längre än idag/höjd pensionsålder/om man orkar jobba.
- Hälsan/sjukdom/krämpor
- Sjukvården/dålig sjukvård/äldreomsorg
- Ensamhet
- Ett något mindre antal svar handlar om andra saker/är mer utförliga/resonerande, exempel:

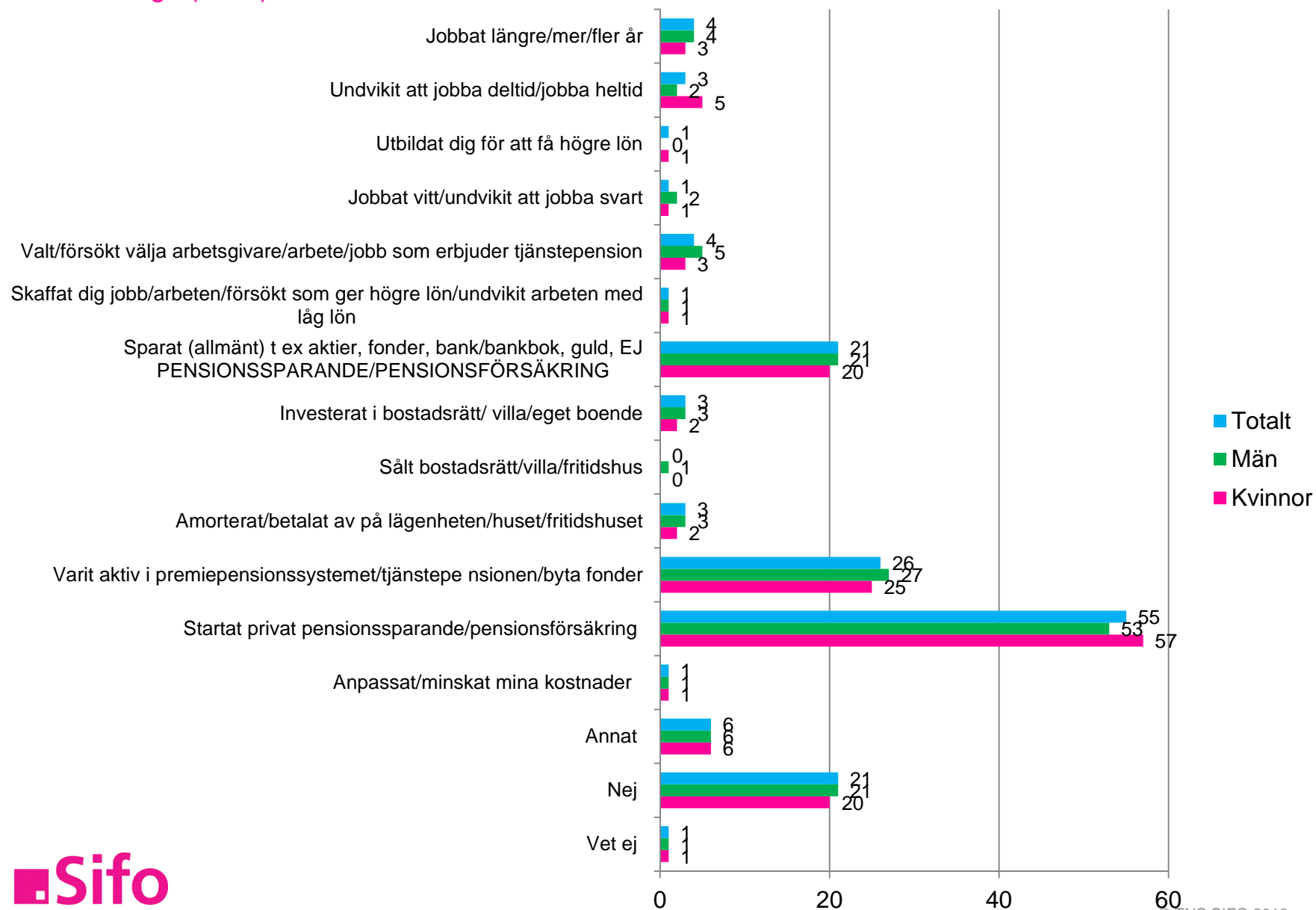
Min ekonomi, äldreomsorg och vård. Det hänger också ihop med boende. Kommer jag att kunna bo kvar där jag bor idag? Kommer jag att få den hjälp jag behöver? Jag har inga barn och ingen släkt där jag bor, så ensamhet oroar mig också. Jag har en partner men han kanske går bort innan mig.

(Kvinna)

Kunskap om hur man kan påverka sin pension och hur man skaffar sig information om hur stor pensionen ska bli.

Fr10. Storleken på den totala pension man får påverkas av olika saker. Har du själv gjort något för att påverka hur mycket du får att leva på som pensionär? Något annat? Ytterligare något?

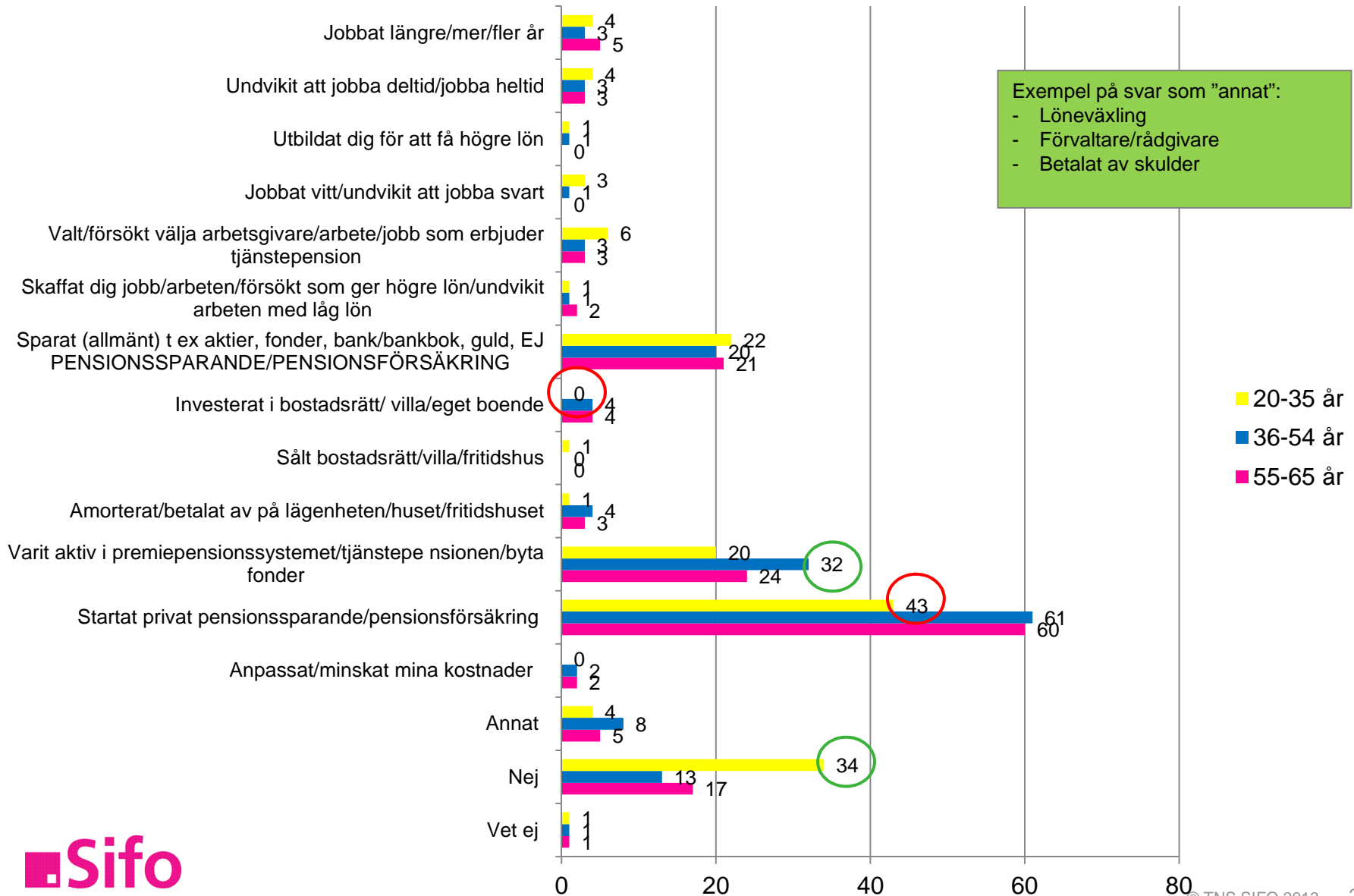
Bas: Samtliga (2000)

Fr10. Storleken på den totala pension man får påverkas av olika saker. Har du själv gjort något för att påverka hur mycket du får att leva på som pensionär? Något annat? Ytterligare något?

Bas: Samtliga (2000)

Grad av oro påverkar inte nämnvärt resultaten

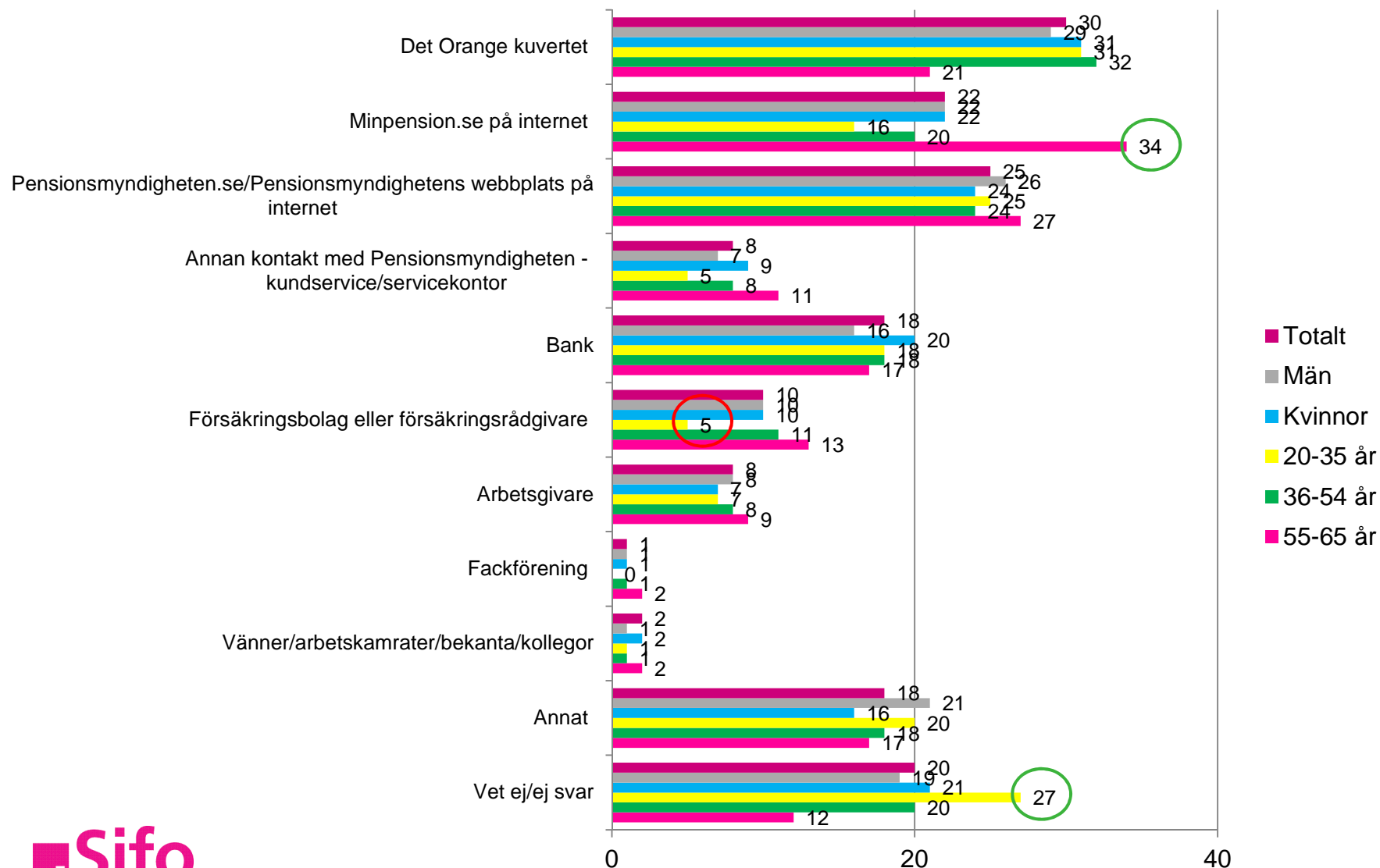

Fr8. Var kan du, efter vad du vet eller tror, få information om hur stor hela din framtida pension kommer att bli? På något annat sätt? SPONTANT

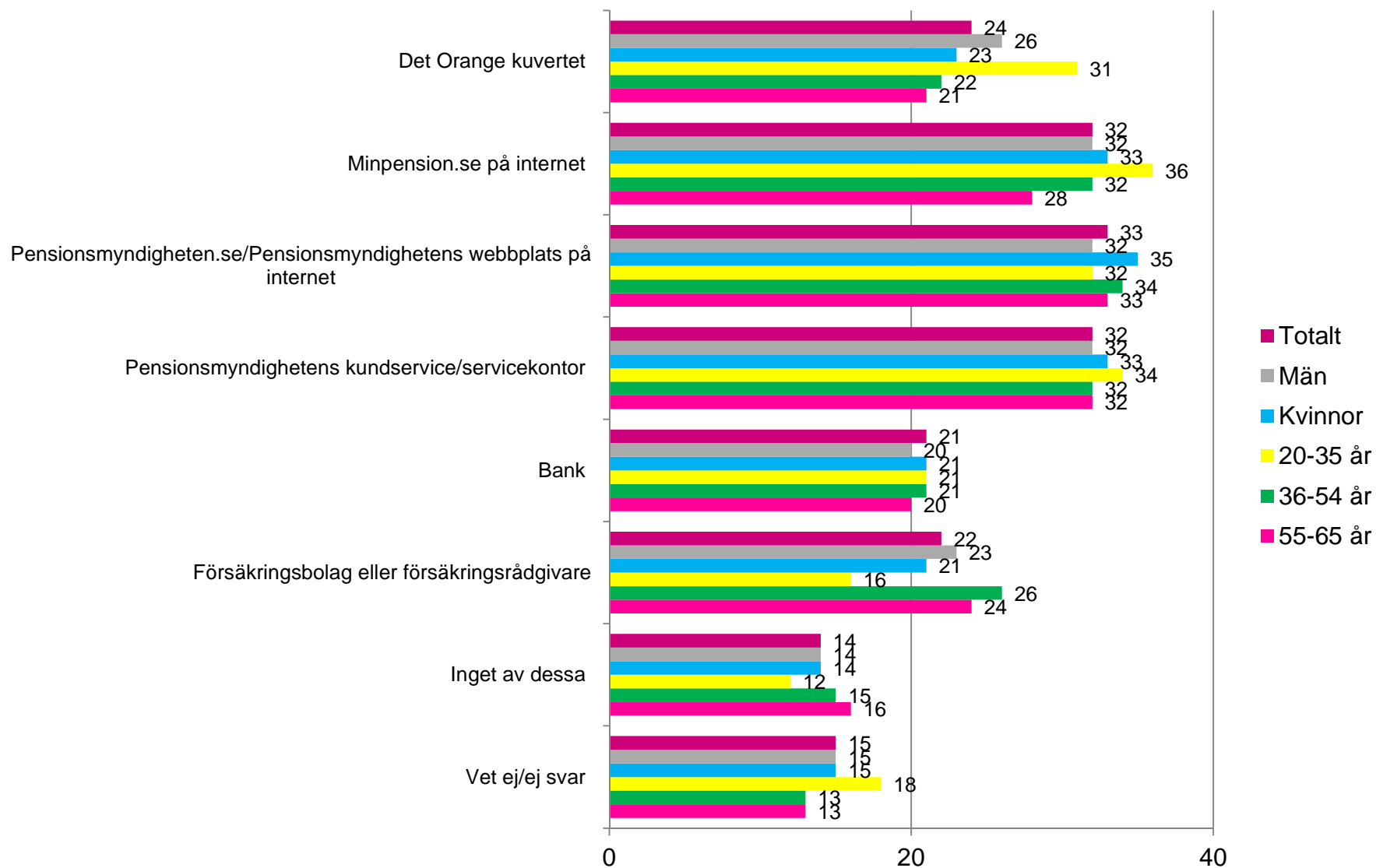
Bas: Samtliga (2000)

Grad av oro påverkar inte nämnvärt resultaten

Fr9. Kan du få reda på storleken på hela din framtida pension genom...

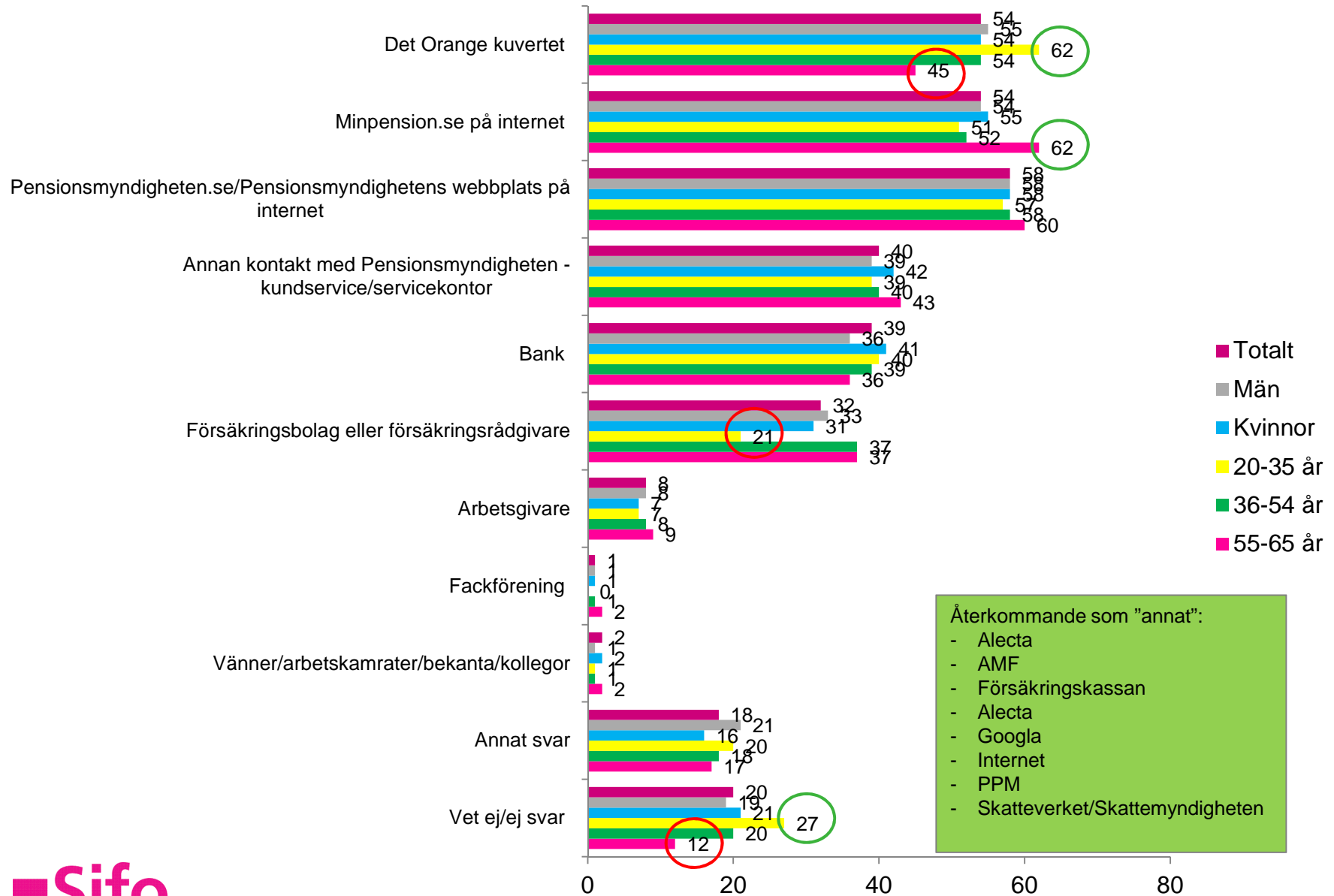
Bas: Samtliga (2000)

Fr8-9. NETTO

Bas: Samtliga (2000)

Grad av oro påverkar inte nämnvärt resultaten

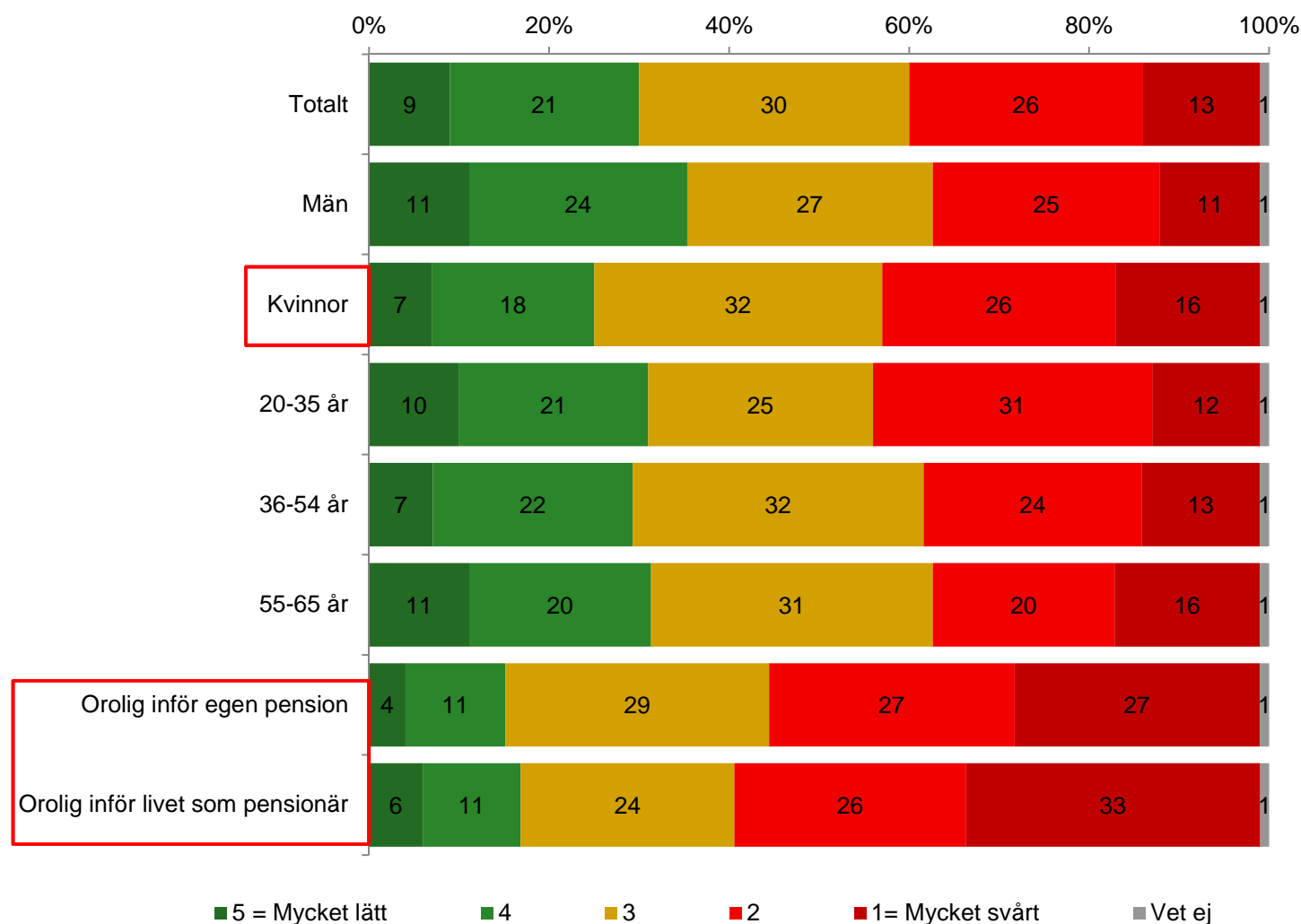
Återkommande som "annat":

- Alecta
- AMF
- Försäkringskassan
- Alecta
- Googla
- Internet
- PPM
- Skatteverket/Skattemyndigheten

Kunskap, intresse och förtroende

6 Hur lätt eller svårt tycker du att det är att förstå hur pensionssystemet med dess delar fungerar? Ny fråga 2013

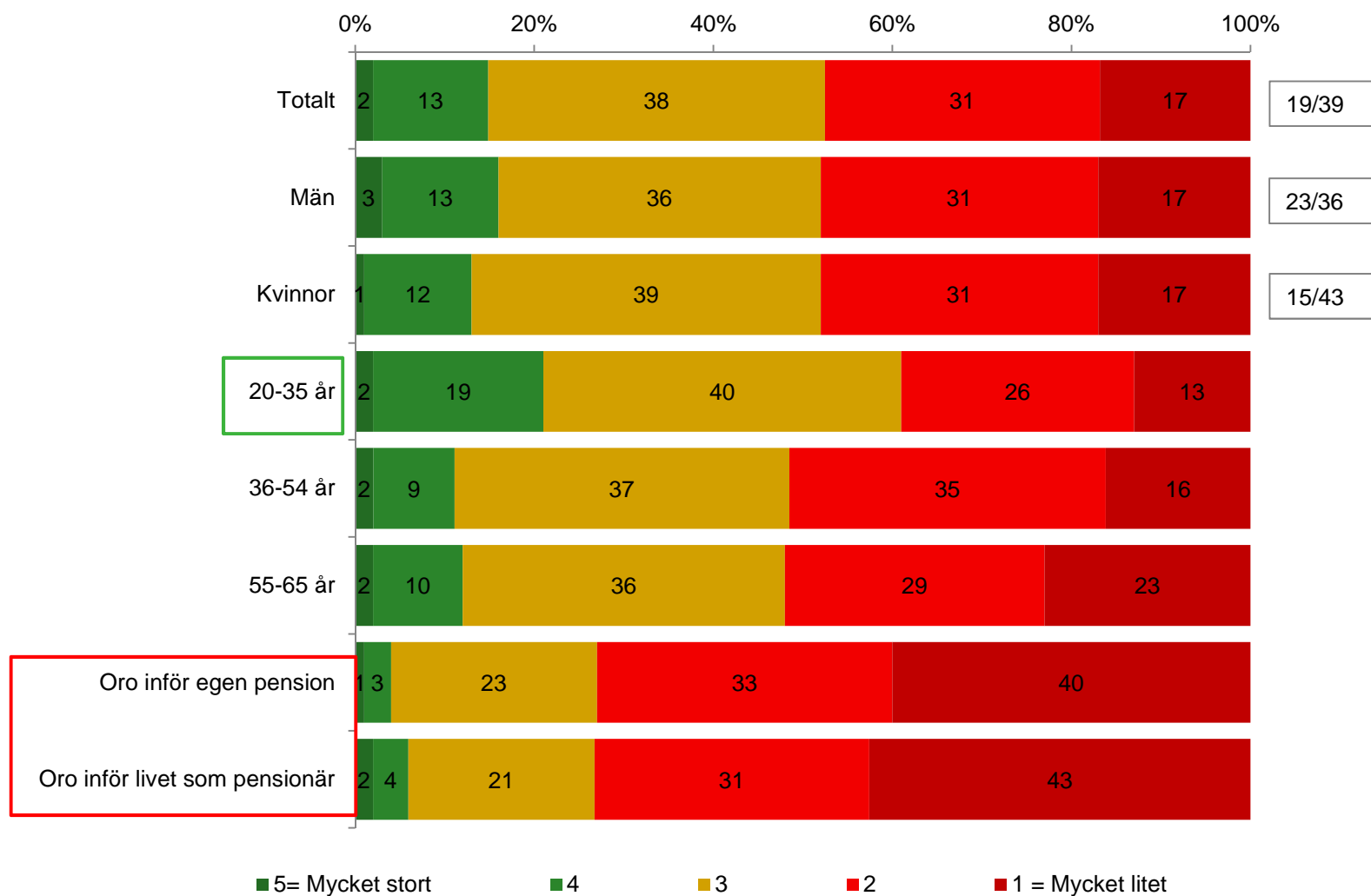
Bas: Samtliga 2000

7. Hur stort förtroende har du för pensionssystemet? Ny fråga 2013

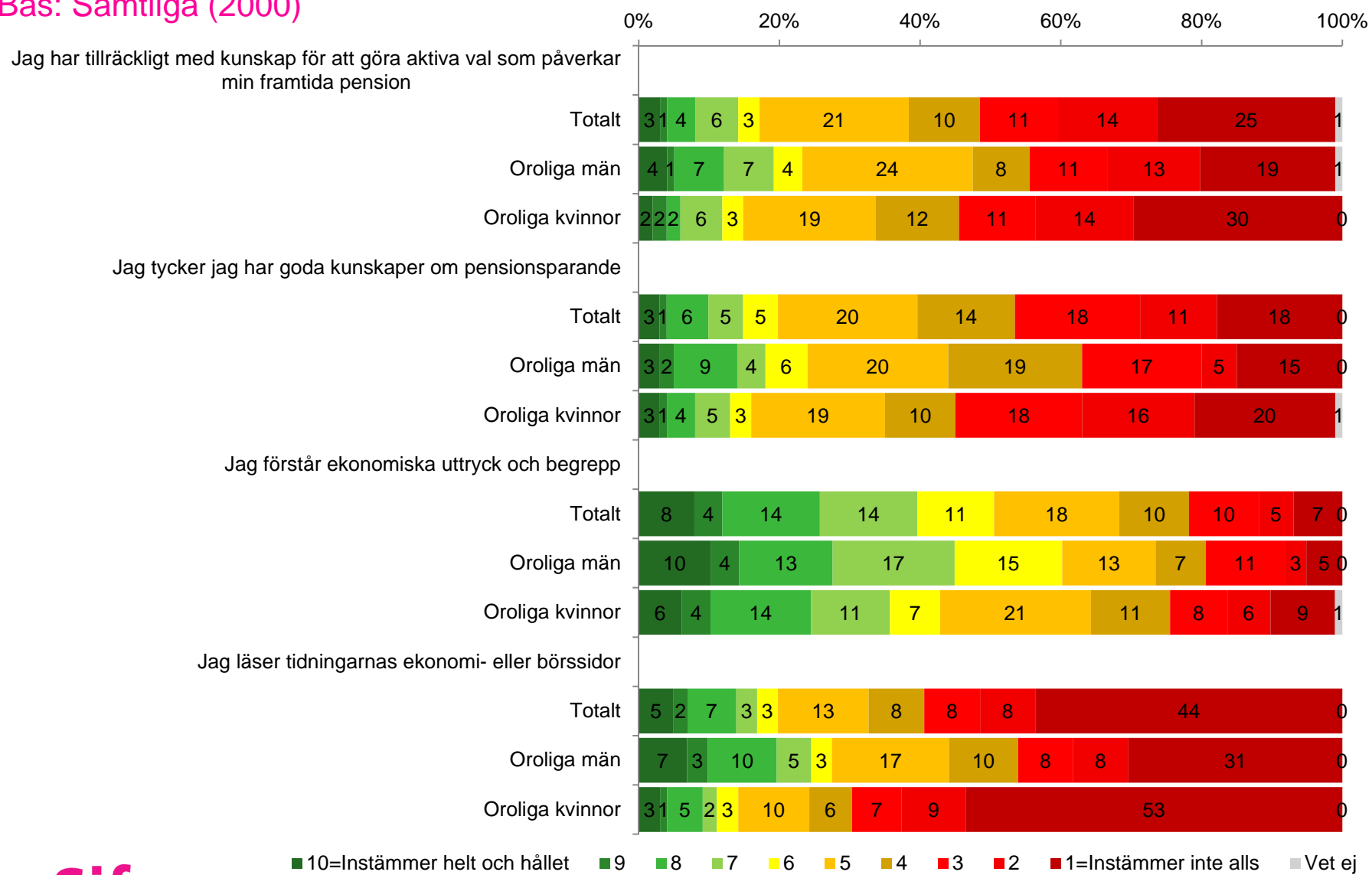
Bas: Samtliga (2000)

Till höger andel 4-5/andel 1-2 i Imageundersökning pensionssparare (25-65 år) 2012

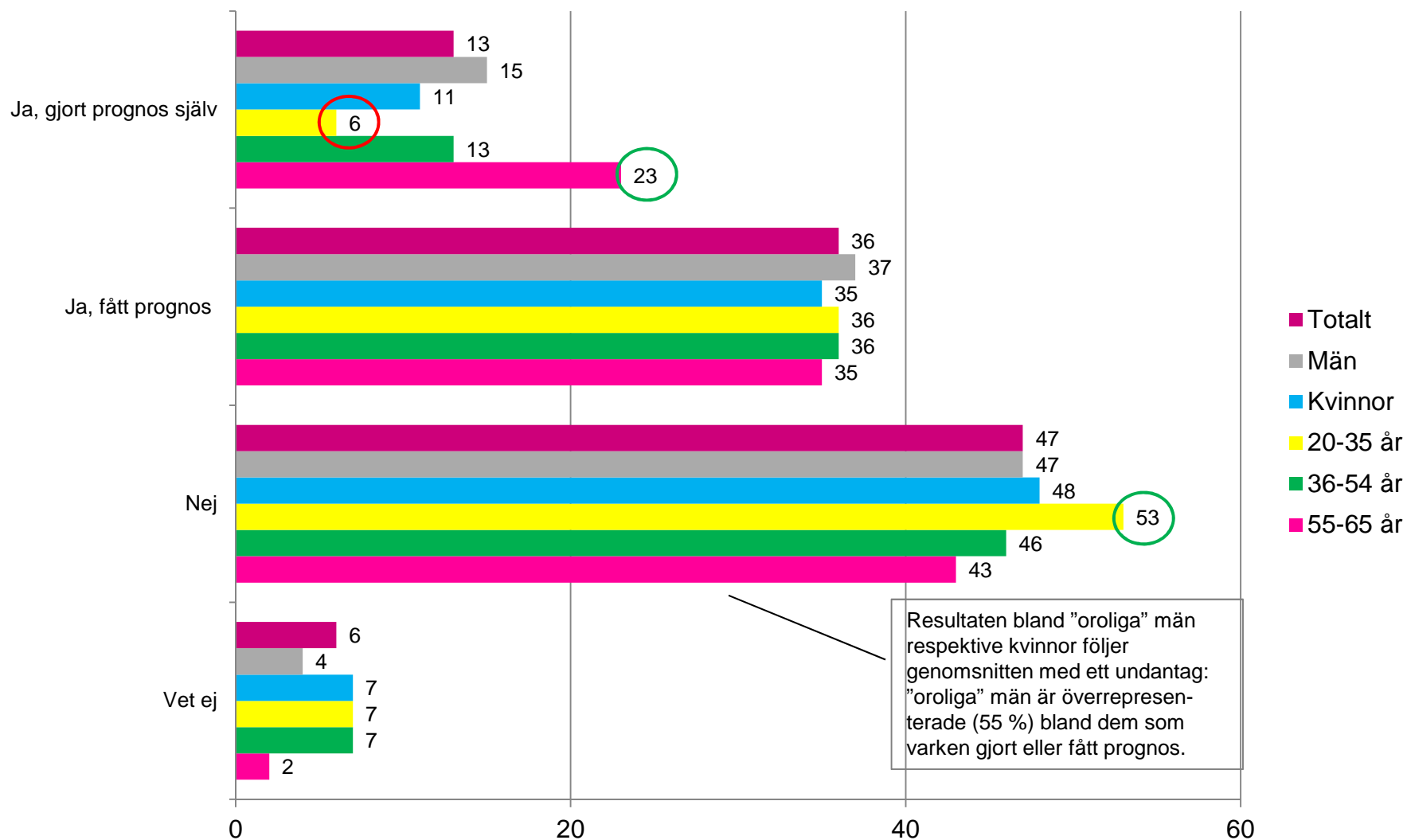
15 Hur väl instämmer du i följande påståenden angående din framtida pension: Ny fråga 2013

Bas: Samtliga (2000)

Fr11. Har du, under det senaste året, gjort eller fått en prognos för hela din förväntade pension?

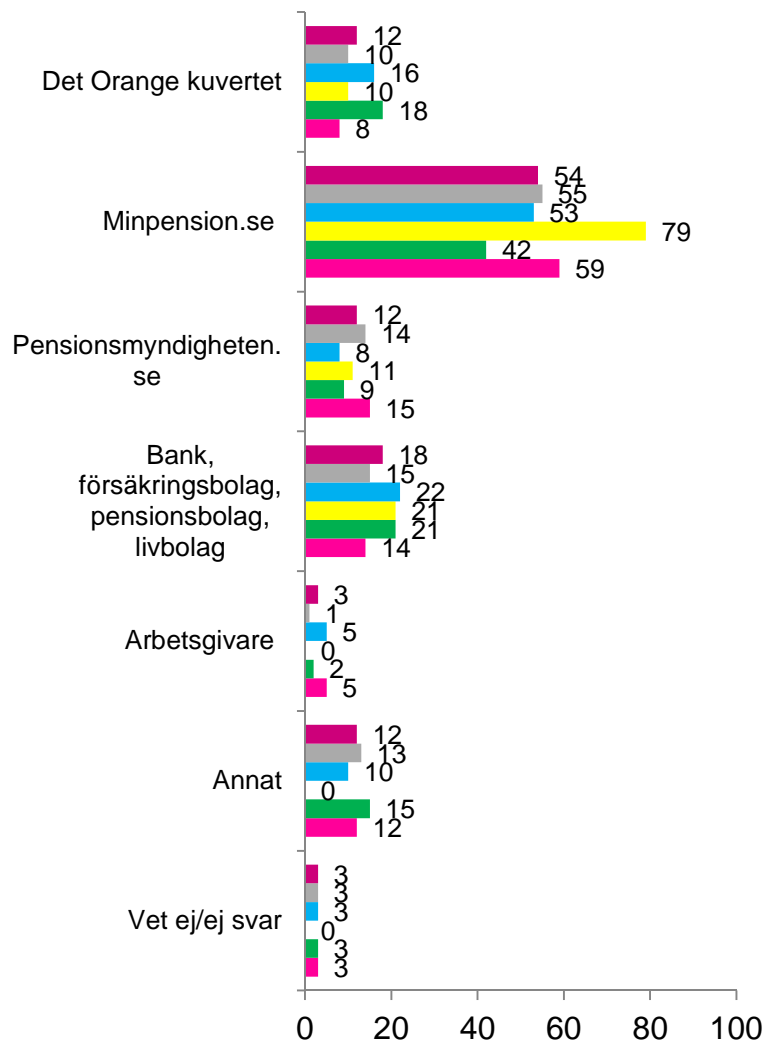
Bas: Samtliga (2000)

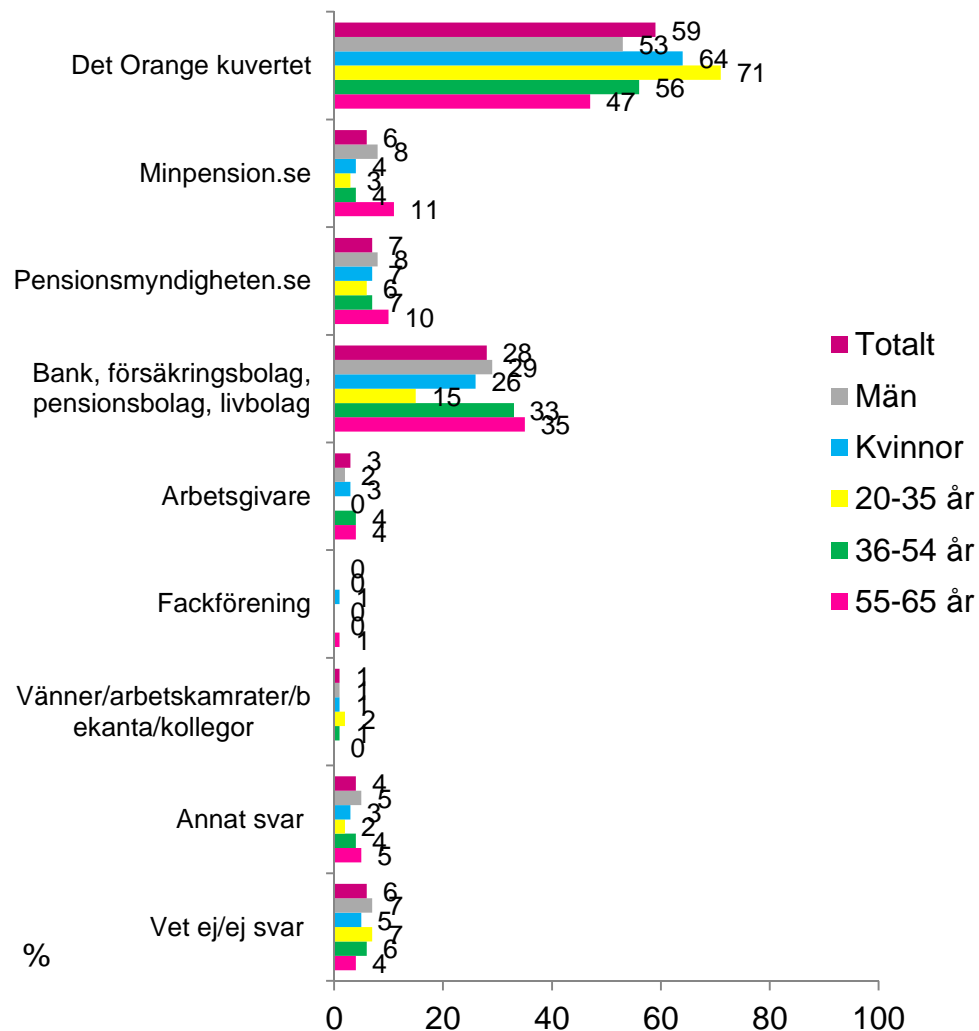

Fr12a-b. Om gjort eller fått en prognos för hela din förväntade pension det senaste året:

Var gjorde du prognosen? (260)

Från vem fick du prognosen? (717)

Kontaktuppgifter

Johan Orbe, johan.orbe@tns-sifo.se,

Tel: 08-507 420 48

www.tns-sifo.se

TM

tns sifo

Sveriges ledande marknadsundersökningsföretag

tns sifo